

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-225/15-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola Svitavy
Sídlo	T. G. Masaryka 2095/25A, 568 02 Svitavy
E-mail právnické osoby	sax@svitavy.cz
IČ	67 439 900
Identifikátor	600 100 944
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Karlem Saxem, ředitelem školy
Zřizovatel	město Svitavy
Místo inspekční činnosti	T. G. Masaryka 2095/25A, 568 02 Svitavy Moravské náměstí 65, 569 02 Březová nad Svitavou
Termín inspekční činnosti	4. až 6. březen 2015

Inspekční činnost byla v Základní umělecké škole Svitavy (dále „škola“) zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplnění platných učebních dokumentů a školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání (dále ŠVP ZUV) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání (dále RVP ZUV).

Charakteristika

Škola vykonává činnost základní umělecké školy v hudebním, tanečním a výtvarném oboru. Její kapacita je 810 žáků, vzdělávání poskytuje v přípravném, I. a II. stupni základního studia, případně také dospělým zájemcům. Hlavní budova školy poskytuje

zázemí všem vyučovaným oborům a sídlí zde i její ředitelství. Odloučené pracoviště, které zajišťuje výuku hudby, je zřízeno v prostorách Březové nad Svitavou.

Zájem o umělecké vzdělávání se postupně zvyšuje, v době inspekční činnosti školu navštěvovalo 701 žáků (hudební obor 484, taneční 118 a výtvarný 99) místních i z nedalekých okolních obcí.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Dlouhodobé záměry školy v uplynulém období směřovaly k postupnému zkvalitňování materiálních podmínek, propracování ŠVP ZUV a jeho naplňování ve vzdělávacím procesu. Ředitel školy má v řízení dlouholeté zkušenosti, které se odrážejí v efektivním nastavení kompetencí jednotlivých pracovníků, zajištění každodenní organizace vzdělávání i bezpečnosti žáků. Účinným způsobem mu v těchto oblastech napomáhá jeho zástupkyně, které svěřil i část dalších povinností spojených např. s personálním zabezpečením provozu školy. Přímou pedagogickou činnost jí v souladu s právními předpisy snížil na 9 hodin týdně. Vnitřní informační systém založil především na osobním kontaktu a neformálním setkávání, což přispívá k pozitivní atmosféře na pracovišti. Využívané hodnotící nástroje škoře napomáhají ke zjišťování některých informací o podmínkách, průběhu a celkových výsledcích, nezahrnují ale všechny potřebné oblasti. Během inspekční činnosti proto bylo třeba doplnit školní matriku o část chybějících údajů o průběhu vzdělávání.

Vzdělávací proces zabezpečuje 28 pedagogických pracovníků (celkem 23 úvazků) s dlouholetými zkušenostmi, kratší dobou praxe i začínajících. Převážná většina z nich ve škole pracuje na celý úvazek. Plně kvalifikovaných je 19 vyučujících a osmi ředitel školy uznal splnění předpokladů odborné kvalifikace výkonem umělecké činnosti. Jeden učitel, kterému potřebné vzdělání chybí, si jej v současné době doplňuje. Své profesní zkušenosti pedagogové uplatňují při vedení různých amatérských hudebních uskupení (sbory, orchestry aj.). Společně se svými zkušenějšími žáky se aktivně zapojují do přípravy a realizace kulturních akcí pro veřejnost, což napomáhá ke zhodnocení jejich poznatků a dovedností v praxi. Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků vytváří škola vhodné podmínky, vyučující mají prostor k vlastní iniciativě, samostatnému plánování vzdělávacích akcí i účelnému využití samostudia. Někteří se pravidelně účastní interpretačních kurzů a oborově zaměřených seminářů obsahujících práci s moderními pedagogickými přístupy, které následně uplatňují ve vzdělávacím procesu. Ne všichni učitelé však tyto možnosti efektivně využívají. Také jednání pedagogické rady slouží zejména k řešení organizačních záležitostí, již méně k přenosu nových informací ze vzdělávání a odborné diskusi.

Budova školy vytváří příznivé podmínky pro realizaci vzdělávání ve všech oborech, což přispívá vzájemnému setkávání i mezioborové spolupráci. Materiální podmínky jsou na dobré úrovni a stále se zlepšují. Zřizovatel zajišťuje potřebné investice. V uplynulém období proběhla celková revitalizace (výměna oken, zateplení), vybudován byl společný vstup do objektu. Škola zaměřila pozornost na postupnou obměnu a doplnění cennějších hudebních nástrojů, jejich nákladnější opravy a údržbu. Částečně se jí také daří pořizovat nový nábytek a výpočetní techniku do jednotlivých tříd. Rovněž podmínky pro výuku tance se zlepšují, výraznější posun vpřed však omezuje nepříliš dobrý stav podlah i chybějící úložné prostory pro kostýmy a didaktické pomůcky. Výtvarný ateliér svým uspořádáním umožňuje realizaci běžných vzdělávacích záměrů, obměněny byly pracovní stoly. Odloučené pracoviště využívá starší zařízení budovy, ve které sídlí společně s dalšími organizacemi. Nové vybavení je pořizováno s ohledem k antropometrickým

potřebám žáků a ochraně jejich zdraví, pozornost škola věnuje i zajištění bezpečnosti při vzdělávání. Pozitivním zjištěním je přirozená podpora estetického vnímání žáků a oživení společných prostor školy výsledky práce výtvarného oboru. Méně účelně se dosud daří využívat vhodná zákoutí k vytvoření odpovídajícího zázemí pro ty, kteří zde tráví čas mezi vyučováním.

Řízení přispívá k bezproblémovému chodu, pozitivnímu klimatu a aktivnímu zapojení učitelů do života školy. Materiální podmínky napomáhají ke zvyšování kvality vzdělávání, ale jejich obnova je pozvolná.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Základní umělecké vzdělávání je v přípravném studiu, v 1. až 3. ročnících I. a II. stupně realizováno podle ŠVP ZUV, v ostatních ročnících probíhá podle platných učebních osnov pro základní umělecké školy. Organizace vzdělávání napomáhá k propojení individuálních, skupinových i kolektivních forem výuky a využívá přirozených oborových souvislostí. Vzdělávací obsah ŠVP ZUV je dobrým východiskem pro rozpracování konkrétních záměrů, do jejich plánování se však méně promítá zohlednění individuálních dispozic a vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků i systematické směřování ke všem kompetencím stanoveným RVP ZUV.

Pedagogický styl byl napříč obory vstřícný a podporující, komunikace pedagogů s žáky navozovala příznivé psychosociální klima a partnerskou pracovní atmosféru. Osobní přístup umožňoval vytvoření těsnějšího pouta na základě důvěry a vzájemné úcty.

Individuální výuka hudebního oboru byla téměř vždy doplněna názornou ukázkou, což přispívalo nejen ke snadnějšímu pochopení probíraného problému, ale i k vytváření příjemné a tvůrčí nálady. Vhodný výběr skladeb korespondující zpravidla s přáním žáků byl zdrojem motivace pro překonávání a zvládnutí technických a výrazových úskalí. Seznamování s agogickými a dynamickými prostředky nenásilně zařazenými do konkrétních příkladů se odráželo v přirozeném rozvoji jejich emocionálních struktur. Přestože byly již v některých vyučovacích hodinách uplatněny moderní pedagogické přístupy, základem stále zůstávaly klasické metody. Nižší důraz na jasné definování cílů znesnadňoval průběžné i závěrečné hodnocení. Také vedení žáků k objektivnímu pohledu na kvalitu jejich práce nebylo vždy samozřejmostí, odráželo se ve schopnosti rozpoznat chybu, a tím zlepšit domácí přípravu. Rozdílné výsledky přinášela organizace kolektivních předmětů. Tam, kde bylo využito činnosti učení a účinná aktivizace zájmu, byli žáci soustředění a s chutí plnili zadané úkoly. Při výuce hudební nauky nechybělo pozitivní hodnocení, dynamika činností se zaměřením na zvládnutí a upevnění učiva. Zařazování souhry s druhým nástrojem nebo hry v souboru přispívalo k vytváření a upevňování interpretačních a kooperativních dovedností. Méně důsledné a systematické plánování výuky však vedlo k nižší efektivitě a částečné ztrátě pozornosti.

Vzdělávací proces při výuce tance se vyznačoval promyšlenou organizací a představoval jednotný, vyvážený a pestrý celek. Využité formy účinně přispívaly k rozvoji pohybových dovedností žáků, jejich hudebního a rytmického citění, prostorové orientace, nechyběla výchova ke zdraví, podpora volných vlastností a kulturního povědomí. Výběr činností zohledňoval věkové složení žáků, povzbudivě působilo jejich střídání a přiměřená obtížnost. Osobní zapojení pedagoga, názorné předvedení spolu s individuální podporou a pozitivní zpětnou vazbou napomáhaly k dosažení stanovených cílů. Využití vzájemného hodnocení žáky motivovalo, přispívalo k přirozenému uplatnění sebereflexe a posilovalo jejich přiměřené sebevědomí. Dynamika výuky, výběr hudebního doprovodu včetně

klavírní korepetice byly vhodnými a inspirativními prvky, které jim přinášely pocit uspokojení.

Výukové lekce výtvarného oboru podporovaly samostatnost, vlastní úsudek a rozhodování žáků. Ke splnění stanovených cílů nejmladším z nich napomáhal individuální přístup dospělého s dílčí pomocí. Výuka směřovala k rozvoji plošného i prostorového vnímání, jemné motoriky, představivosti a základních dovedností při práci s běžnými druhy materiálů. Zvolené metody a formy přirozeným způsobem podporovaly volní vlastnosti žáků, výběr prostředků k výtvarnému vyjádření však dával méně prostoru pro uplatnění jejich tvořivosti, fantazie a originality. Jednotné zadání tématu, obtížnosti a technik také nezohledňovaly rozdílné vzdělávací potřeby, úroveň a individuální zaměření žáků. Motivační složka, spíše než s probuzením zájmu o daný námět, počítala s využitím vnitřního zaujetí žáků, což ne vždy přinášelo žádoucí výsledek.

Proces vzdělávání pozitivně ovlivňovala příznivá atmosféra i uplatňování moderních pedagogických přístupů v tanečním a částečně i hudebním oboru.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola organizuje řadu vlastních akcí, zapojuje se do kulturního dění ve městě i okolních obcích (koncerty, oslavy svátků, výstavy aj.), spolupracuje s místními i okolními školami a dalšími organizacemi, což jí napomáhá v prezentaci dosažených výsledků vzdělávání i naplňování záměrů ŠVP ZUV. Účast žáků při různorodých aktivitách přispívá k uplatnění jejich dosažených dovedností, rozšiřování společenského rozhledu a posilování sounáležitosti s rodným místem a jeho občany. Žáci jsou úspěšní také v soutěžích, dosahují ocenění na celostátní i mezinárodní úrovni. Kromě pozitivní zpětné vazby, kterou škola díky těmto činnostem získává, zjišťuje výsledky vzdělávání standardními klasifikačními nástroji. Informace o úrovni dosažených dovedností a znalostí žáků čerpá z hodnocení individuálních možností každého z nich. Zákonní zástupci jsou s výsledky seznamováni zejména osobním kontaktem s vyučujícími, při třídních a školních koncertech, dále také prostřednictvím žákovských knížek. Ke zkvalitnění této oblasti ve výtvarném a tanečním oboru škola přijala opatření v průběhu inspekční činnosti.

Dobrych výsledků škola dosahuje v oblasti sociálních dovedností žáků. Otevřeně mezi sebou komunikují, chovají se k sobě přátelsky a ohleduplně, dokáží respektovat názor druhého. Umí aktivně spolupracovat, svým odpovědným přístupem přispívají ke zdárnému splnění společných cílů.

Úroveň žáků hudebního oboru je ve všech sledovaných oblastech vzdělávání zpravidla dobrá. Orientují se v grafickém záznamu díla a základních hudebních pojmech, chápou elementární rytmické a melodické zákonitosti a používají je v praxi. Při hře na nástroj využívají běžné technické prvky, získané návyky a dovednosti v oblasti správného postoje, koordinace těla a orientace na nástroji. Odpovídajícím způsobem pracují s intonací, dynamikou, vhodnou artikulací, frázováním, agogikou a uplatňují sluchovou sebekontrolu. Hra z paměti však není u všech vyučovaných nástrojů samozřejmostí. Také samostatné pronikání do tajů hudebního světa ve spojení s uplatněním vlastních výrazových představ nepatří k běžným jevům. Zřídka se vyskytující sebehodnocení se projevuje zejména v kvalitě domácí přípravy a schopnosti odhalit příčinu problému v procvičovaném úseku skladby.

Dobrych výsledků dosahují žáci tanečního oboru. Postupně získávají jistotu v postavení těla i jeho správném držení, orientují se v prostoru a uvědomují si své současné možnosti

i hranice. Zvládají základy klasického tance včetně odborného názvosloví a chápou podstatu jednotlivých prvků. Propojují je do krokových variací, jsou schopni je uplatnit v náročnějších choreografiích a dbají na čistotu provedení. Dokáží odhalit a pojmenovat chybu u sebe i druhých, využít sebereflexi i pozitivně laděné vzájemné hodnocení ke zvýšení kvality celkového výsledku. Přiměřeně reagují na rytmické rozdíly vybraných skladeb, umí pohybem vyjádřit charakter hudby. Mají povědomí o významu technik využívaných ke zvýšení kondice i relaxaci.

Žáci výtvarného oboru jsou schopni pracovat samostatně či s částečnou individuální podporou a přiměřenou dobu se soustředit. Znájí podstatné vlastnosti užitého materiálu, zvládají základní činnosti související s jeho zpracováním, na přiměřené úrovni je jejich jemná motorika. Dokáží si stanovit dílčí cíle a pracovat s vlastní představou o ztvárnění daného problému, někteří z nich umí projevit svůj názor a obhájit ho. Méně aktivně však využívají svou tvořivost a fantazii k rozvinutí daného tématu a uplatnění rozličných technik.

Oblast partnerství a zapojení školy do veřejného života je na dobré úrovni, výsledky vzdělávání v jednotlivých oborech jsou standardní.

Závěry

a) Silné stránky:

- vhodné prostorové podmínky pro mezioborovou spolupráci a vzájemný kontakt pedagogů, žáků a jejich rodičů,
- aktivní zapojení do kulturního života ve městě napomáhající ke zpestření vzdělávací nabídky,
- příznivé klima a vstřícný pedagogický styl rozvíjející osobnostně sociální dovednosti žáků.

b) Slabé stránky školy:

- méně progresivní obnova materiálně-technických podmínek pro vzdělávání.

c) Ke zlepšení současného stavu a pro další rozvoj školy by bylo vhodné:

- více využívat hodnotící procesy ke zjišťování a zkvalitňování výsledků vzdělávání ve všech oblastech,
- nadále věnovat zvýšenou pozornost vzdělávacímu procesu, důsledně aplikovat účinné pedagogické přístupy vedoucí k individualizaci vzdělávání a prohlubovat potřebné profesní předpoklady všech vyučujících cíleným dalším vzděláváním,
- aktivně vyhledávat možnosti získávání finančních prostředků z různých zdrojů na obnovu vnitřního vybavení školy,
- využít mezioborovou spolupráci k estetické a účelné úpravě prostor vhodných ke vzájemnému setkávání a relaxaci.

d) Škola se aktivně zapojuje do kulturního života v místě a prezentuje touto formou své výsledky. Postupně zvyšuje úroveň vzdělávacího procesu, v některých oblastech se jí daří zkvalitňovat i materiální podmínky.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina školy s účinností od 1. července 2014
2. Rozhodnutí o zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 3. dubna 2006, čj. 9610/2006-21
3. Jmenování do funkce ředitele základní umělecké školy s účinností od 1. srpna 2012
4. Školní matrika (přihlášky k základnímu uměleckému vzdělávání, katalogové listy všech oborů, protokoly o komisionálních zkouškách) - školní rok 2014/2015
5. Rozvrh hodin pro školní rok 2014/2015
6. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku - školní rok 2013/2014 a 2014/2015
7. Třídní knihy pro kolektivní výuku - školní rok 2013/2014 a 2014/2015
8. Výkazy třídních knih a Výkazy žáků a vyučovaných hodin - školní rok 2014/2015
9. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání platný od 1. září 2012
10. Školní řád s účinností od 1. září 2005
11. Organizační řád ze dne 2. ledna 2006
12. Kniha úrazů vedená od 1. září 2001
13. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ze dne 20. června 2008
14. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
15. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní rok 2013/2014 a 2014/2015
16. Hodnotící dokumentace školy - školní rok 2013/2014

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Mgr. Jiří Bečka, odborník – umělecké vzdělávání

Mgr. Jiří Bečka v. r.

V Pardubicích dne 19. března 2015

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Karel Sax, ředitel školy

Mgr. Karel Sax v. r.

Ve Svitavách dne 25. března 2015